GAZETA POŁUDNIOWO-PRUSKA.

Nro. 84.

w Sobotę dnia 18. Października Roku 1800.

z Paryża d. 1. Paździer.

Przybył tu kuryerem adiutant miniſtra francuzkiego w Berlinie, generała Bournonville. Słychać, iż przywiózł depesze bardzo ważne.

Oto ieſt osnowa mowy mianey w świątnicy Marsa przez Lucyana Buonaparte, pod czas uroczyſtości założenia Rzplty:

Obywatele!

„Ledwo kilka minęło mieſięcy po uroczyſtości dnia 14. Lipca odprawioney w tey świątnicy, aż doroczna pamiątka Rzeczypospolity znowu nas w niey zgromadziła. Krotki czas dzieli te dwa święta: o iakby wielkie dzięki bylibyśmy oddawali wieczney iſtności, gdyby ieden rok był łączył w sobie dzień 14. Lipca 89. i 21. Września 92! Czemuż, rozdzieraiąc kilka ſtron, nie mamy łączyć założenia Rzplty z opanowaniem Bastylii, i wygładzić naymnieyszy ślad owych dni Września, które przypominaią pamiątkę nieszporow sycyliyſkich, Świętego Bartłomieia, i wszyſtkie sceny, których pamięć hiſtorya zachowała dla trwogi świata!"

„Lecz takie bywa, Obywatele, niebezpieczeńſtwo wzruszeń i ciosow ludu; w których to żywioły nayniezgodnieysze mięszaią ſię, i zdaią ſię iednać z sobą, w których czynności podłe, nienawiſtne, wyſtępne poprzedzaią i naſtępuią po naywspanialszych poruszeniach, Takim to sposobem dobre łączy ſię z złym w życiu: przyrodzenie nie udziela nam swych łaſk, lecz nam prawie zawsze przedaie." . . .

„Nie wymagaymy więcey od dobroczynności rewolucyow ludzkości; a ponieważ nasza rewolucya dała nam nakoniec prawdziwą Rzpltę, zapomniymy więc o wzruszeniach bolesnych, wśrod których ſię urodziła: nie ieſt iuż czas, wyrzucać iey na oczy nieszczęścia, które otaczały iey kolebkę."

„Inaczey zaś mówiąc, wśrod nawet klęſk, Rzplta ſtała ſię światu naywiększym widowiſkiem; w dziecińſtwie okazała więcey bohatyrſtwa i energii, niż monarchia w nayſławnieyszych epokach; iey przykład okazał fałsz wszyſtkich ſtarożytnych powieści; mocą wielkości odmieniła ona, że tak rzekę, doświadczenie ludow."

„Jakoż w samey rzeczy ludzie przyzwyczaieni czytać przyszłość w tym, co iuż minęło, powiadali nam, iż ten sam początek, który założył pańſtwa, może ie sam utrzymać, i że epoka ich upadku naſtępuie zawsze po epoce ich pomyślności. Wiedziano zapewne pierwszy raz, iak wielkie ciało polityczne przyciśnione ſtarością 14ſtu wiekow, odmieniało i przyrodzenie i kształt

bez rozdzielenia swych członkow. To państwo ledwo zwaliło się z swych dawnych fundamentow, aż zaraz podniosło się natychmiast, i wśrod wzrostu cudownego chwały spoczęło na fundamentach nowych."

„Nie masz iuż Francyi monarchiczney, wszystkie trony zmawiały się, aby wydrzeć iey prowincye. . . . Ledwo Francya urodziła się Rzpltą, iuż staie się mocnieyszą nad wszystkie trony, podnosi się, przebiega krokiem olbrzyma, i odzyskuie granice starożytnych Gaulow."

„Skruszone berło Henryka IV. i Ludwika XIV., miesza się z piaskiem; lecz w momencie iednym rząd ludu Króla odzyskuie swoim imieniem wszystkie berła Karolomana. A zatem ośm lat naszego iestectwa napełniło nasze kroniki większą liczbą zwycięstw i cudow, niż ośm set panowania królow. Ten charakter ogromny przypisać tylko należy naszey rewolucyi, a nieszczęścia które nas dotknęły, są udziałem wszystkich rewolucyow." . . .

z Paryża d. 3. Październ.

Rząd nasz ogłosił urzędową wiadomość, iż Malta poddała się dnia 5. Września Anglikom przez kapitulacyą. Garnizon przymuszony głodem do poddania się odesłany będzie do Marsylii, i niemoże woiować przeciw Anglii przed swoią zamianą. Generał Vaubois, komendant wyspy Malty widząc swoie magazyny wyprożnione od miesiąca iednego i przecięty wszelki dowoz żywności złożył radę woienną z generałow, wyższych oficyerow, kommissarzow, komendantow twierdz i wszystkich niższych oficyerow, przełożył iey wszystkie przyczyny wymagaiące kapitulacyi, i wysłał pełnomocnikow za zgodą całey rady do angielskiego komendanta dla podania mu warunkow kapitulacyi, ktora dnia 5. Września przez obustronnych komendantow podpisaną została.

Dnia 30. Września około pułnocy, Obywatele: Jozef Buonaparte, Fleurieu, i Roderer, pełnomocnicy francuzkiey Rzplty, i Panowie Elworth, Desvie i Muray pełnomocnicy amerykańscy podpisali w Paryżu traktat przyiacielski i handlowy, głowne warunki tego traktatu są następuiące: Francya zezwala, na wypłacenie ziednoczonym stanom amerykańskim w czasie 20 milionow nadgrody. Traktat handlowy między Ameryką i Anglią będzie miał ważność swoią do 4 lat umowionych, po których upłynieniu Ameryka obowięzuie się, nie zawierać z Anglią żadnego traktatu nowego bez wiedzy i przypuszczenia Francyi.

Zapewniaią teraz, iż rząd nasz nie wyśle ieszcze żadnych pełnomocnikow do Luneville, lecz tylko generał Clarke przyimie austryackiego pełnomocnika i słuchać będzie pierwszych iego propozycyow.

Podług gazety Strażburgskiey, pruski minister zagranicznych interessow w Berlinie dawał wielki dypłomatyczny obiad, na którym znaydowali się posłowie francuzki i moskiewski. Obydway posłowie okazywali sobie wzaiemnie wielką grzeczność. Powiadaią, iż obydwa rządy są bliskie do poiednania się. Z resztą między dworami Berlińskim i Petersburgskim panuie teraz wielka przyiaźń. Przy okoliczności podpisanego niedawno między tymi dworami traktatu obustronni ministrowie otrzymali wielkie podarunki.

Zapewniaią, iż ostatni kuryer z Berlina przywiozł naszemu rządowi warunki ułożone między postem moskiewskim, Baronem Krudener, i naszym postem, Bournonville, tudziesz twierdzą, iż Rossya i Francya porozumiały się między sobą, i że Im-

perator rossyiski wkrotce okaże się pośrednikiem pokoiu.

Zapewniaią, iż Buonaparte rozkazał robić dla Królowy hiszpańskiey w podarunku bogatą suknią, którey szacunek wynosi puł miliona.

z Bolonii d. 13. Wrześ.

Sześć tysięcy Francuzow ruszyło do granic Toskanii, dla uważania obrotow woysk austryackich i toskańskiey milicyi. W Cysalpinii ogłoszono, iż każda gmina, któraby kazała uderzyć w dzwony na gwałt bez rozkazu rządu, ogołocona będzie natychmiast z wszystkich swych dzwonow.

z Barcellony d. 7. Wrześ.

Anglicy usiłowali wylądować pod Vigo, lecz żwawa obrona twierdzy omyliła ich zamiary. Francuzki kaper znayduiący się w tamteyszey odnodze bronił się bardzo mężnie przez cały dzień przeciw Anglikom, lecz attakowany w nocy od więcey 20 szalup musiał się nakoniec poddać. Trzysta Anglikow weszło ieszcze na okręt francuzki i uczynili wielką rzeź między maytkami iego.

z Madrytu d. 15. Wrześ.

Gdy Królowi doniesiono o przypadku zdarzonym dnia 4. t. m. w porcie Barcellońskim, gdzie Anglicy dwie hiszpańskie fregatty opanowali, zrucił natychmiast generała kapitana Katalońskiego, Don Romingo Isguierdo, z wszystkich iego urzędow, ponieważ nie dopełnił swego obowiązku, i rozkazał, aby wszystkich innych woyskowych szefow aresztowano, i do sądu woyskowego oddano. List z Barcellony zawiera w sobie obszerne wiadomości o tym zdarzeniu. Obydwie fregatty były uzbroione do tayney wyprawy, i gotowe do rozwinienia żaglow. Okręty woyskowe angielskie blokowały w początku ten port; przez iednę tylko noc strzegły szalupy kanonierskie owych fregat, nocy następuiącey zaniedbano tych środkow bezpieczeństwa. Dnia 4. Września opanowali anglicy szwedzką Galliotę, wprowadzili do niey swoich maytkow, i zawinęli do portu. Jedna z fregat spostrzegła się bydź attakowaną, zaczęła więc strzelać, i raniła na śmierć sternikow szwedzkiey Gallioty. Anglicy zarzucili haki, i opanowali fregattę, a zapomocą tey uderzyli zaraz na drugą. W 20 minut zdobyli ią Anglicy. Chociasz iedna z szalup tych fregat ostrzegła przed niebezpieczeństwem kommendanta marynarki, nie strzelały iednak ani baterye, ani nie wysłano szalup kanonierskich do obrony portu.

Generał Berthier przybył tu dnia 3. t. m. wieczorem o godzinie 10. Jechał on wśród wielkiey liczby ciekawego ludu do swoiego mieszkania, i wysiadał z powozu przy dźwięku muzyki woienney; nazaiutrz udał się do St. Ildefonse, i był przyimowany po ulicach z wielką radością i okrzykami ukontentowania. W Ildefonse stanął u posła francuzkiey Rzplity, obywatela Alqviera, który zaprowadził go do sekretarza narodowego, Pana Urqvijo. Był potym prezentowany Królowi i Królowy, którzy go zwielką grzecznością przyięli.

z Kolonii d. 1. Paźdz.

Wczoray wieczorem przybył tu z Niemiec, Lord Holland z swoią familią i towarzystwem. Był on w Berlinie, a teraz uda się w dalszą podroż do Francyi, i opatrzony iest paszportem rządu francuzkiego.

z Włoch d. 19. Wrześ.

Na brzegach Sardynii zapadła potyczka między austryacką i francuzką bryganyną.

która była bardzo krwawa. Oſtatnia cofnąć ſię muſiała z ſtratą 72 zabitych i ranionych; lecz także i okręt auſtryacki znaczną poniosł szkodę.

Oyciec Ś. uſtanowił osobną kongregacyą końcem podźwignienia znowu w Rzymie i państwie kościelnym podupadłych pod czas rewolucyi klasztorow, szpitalow, i t. d.

Niedawno aresztowali mieszkańcy Cezeny angielſkiego kuryera przeieżdżaiącego z depeszami. Anglicy chcąc ich ukarać, wyſłali do portu tamteyszego iednę bryganty-nę, która 6 okrętow w nim spaliła.

W Genui uſtaią z iedney ſtrony choroby i zmnieysza ſię drogość żywności, lecz z drugiey ſtrony dotyka mieszkańcow tamteyszych inna klęſka. Insurgencij w okolicy Fontanabuona i mieszkańcy nawet naszych przedmieściow rabuią i morduią wszyſtkich patryotow trzymaiących z Francuzami. Niedoſtatek ſkarbu i woyſka nie pozwala użyć przeciw nim gwałtu. Straże nawet rozſtawione tu i owdzie nie są pewne swego życia. Jeżeli woyna odnowi ſię, a Francuzi nie zoſtawią mocnych garnizonow w tym kraiu, przeto lękać ſię należy nowey genueńſkiey Wandei.

O zawoiowaniu przez Anglikow Malty nie ſłychać nic teraz.

z Werony d. 20. Wrześ.

Onegday wyiechał iuż generał Melas z obozu auſtryackiego do Grätz. Generał Bellegarde obiął po nim kommendę dnia 15. i zatrudniony ieſt uſtawiczną luſtracyą armii.

z Civittavecchia d. 8. Wrześ.

Na brzegach pod Spartewento flota algierſka ſkładaiąca ſię z 14 wielkich ſtatkow napotkała 40 ſtatkow kupieckich pod eſkortę iedney fregatty neapolitańſkiey, zmierzaiących z Palermu do Neapolu, Liworno i innych mieysc, z tego powodu wszczęła ſię potyczka bardzo krwawa. Ośm okrętow moſkiewſkich i 7 portugalſkich krążących pod Messyną spoſtrzegłszy to, pospieszyły na pomoc konwoiowi, i uwolniły go, zatopiwszy iedenaście ſtatkow barbaryńſkich i zdobywszy trzy.

z Hamburga d. 30. Wrześ.

Trudną ieſt rzeczą od tego czasu, iak korrespondencya z Roſſyą przerwaną zoſtała, powiedzieć co pewnego względem dworu Petersburgſkiego, na który teraz baczność powszechna tak bardzo natężona zoſtała, z tym wszyſtkim możemy udzielić naſtępuiącą krotką o nim wiadomość, która ieſt pewną.

Wiadomo ieſt, iż Hrabia Rostopschin, chociażby nie był zupełnie tym, co ſię pospolicie faworytem nazywa, poſiada iednak naywiększy wpływ w Peterzburgu. Ile zaſiągnąć można było nowości o iego prawidłach, poznano, iż nie ieſt przychylnym ani Londyńſkiemu ani Wiedeńſkiemu gabinetowi. Co ſię Hrabiego Panina tyczy, miniſter ten odſtąpił zupełnie swey dawney idei, podług którey rozumiał, iż Roſſya powinna mieć czynny wpływ do woyny. Zdaie ſię, iż Panin zatrudnia ſię nie tak bardzo intereſſami zewnętrznemi, iak kraiowymi intereſſami, zwłaszcza wydoſkonaleniem sprawiedliwości, ſkarbowych intereſſow, i ſtanu handlowego. Uważamy iako rzecz pewną, że panuiąca myśl gabinetu roſſyiſkiego ieſt ta, iż tylko w potrzebie mieszać ſię chce do wielkich intereſſow Europy, uważać ich obroty, i naprawić wielką ſtratę ponieſioną roku zeszłego w Włoszech, Szwaycaryi i Hollandyi.

Od brzegow Menu d. 6. Paźdz.

Ogłoszono tu następuiącą odezwę generała naczelnika Augereau datowaną dnia 24. m. p.

„Maiąc wzgląd na pośrednictwo Króla Jegomości Pruskiego za kraiami Xiążęcia Nassau w Niemczech i na wyniszczenie tego kraiu dotknionego nieszczęściem długiey woyny, oraz uważaiąc mądry postępek iego rządu, który odwołał swoy kontingens od armii Rzeszy, nie miał żadnego wpływu do woyny ninieyszey od negocyacyow w Rasztadt, i który w momencie teraźnieyszym traktuie z rządem francuzkim o pokoy, przeto generał naczelnik Augereau rozkazuie, aby kraie Xiążęcia Nassau były uważane iako neutralne, aby nie wybierano w nich pod żadnym pozorem ani kontrybucyow pieniężnych, ani żywności. Generał naczelnik ostrzega sobie iednak wysłanie woysk do kraiow Xiążęcia Nassau, w których te woyska stać będą, ieżeliby zdarzenia woienne tego wymagały."

z Ulm d. 1. Paźdz.

Austryacy wyprowadzaią iuż do Dunaiu swoie armaty, których iest 300. Jutro wymaszeruie pierwsza kolumna garnizonu, druga dnia 4. a trzecia dnia 6. Francuscy oficyerowie powiadaią, iż Francya żądać będzie przy pokoiu zburzenia tuteyszych fortyfikacyow.

z Ingolstadtu d. 2. Paźdz.

Dziś wywieziono tu ztąd Dunaiem chorych garnizonu tuteyszego do Passawy. Garnizon austryacki wymaszeruie dwiema kolumnami; pierwsza ruszy dnia 4. a druga 6. t. m. Wednie i w nocy wywożą amunicyą, armaty i żywność; co dnia 6. wieczorem z cesarskiey własności zostanie się ieszcze w Ingolstadzie, to należeć iuż będzie do Francuzow.

z Monachium d. 27. Wrześ.

Armia austryacka cofa się do Austryi i Czech. Kordon w Bawaryi składać się ma z woysk Rzeszy. Korpus bawarski stać będzie w okolicy Mühldorf i Creiburg, a korpus Würtembergski w mieście i okolicy Wasserburga.

z Augszburga d. 30. Wrześ.

Dziś przybył tu naczelnik Moreau z Nymphenburga. Poiutrze uda się do Ratysbony, a ztamtąd powroci przez Augszburg do swoiey głowney kwatery w Sztutgardzie.

Dnia 1. Października.

Wczoray wieczorem przeieżdżał przez nasze miasto francuzki kuryer z Paryża do Wiednia z ratyfikacyą pierwszego konsula, tey umowy, którą Cesarz dnia 20. Września podpisał.

Dnia 3.

Oficyer austryacki przybył tu onegday wieczorem, i oddał generałowi naczelnikowi Moreau list Hrabiego Lehrbach, w którym Hrabia donosi, iż mianowanym został przez Cesarza Jegomości ministrem zagranicznych interessow na mieyscu Barona Thugut. Lehrbach odsyła mu razem paszport otrzymany do Luneville, a prosi o inny dla Hrabiego Cobenzel swoiego następcy.

z Augszburga d. 3. Paźdz.

Naczelnik Moreau odwiedził dziś rano tuteysze szpitale, i rozmawiał sposobem nader przyiacielskim z chorymi i ranionymi. Mowią, że iutro uda się w dalszą podroż do Ratysbony w towarzystwie generała Mac-

donald, który przybył tu z Szwaycaryi, końcem zobaczenia stanu fortec, Ulmu, Ingolstadtu i Philipsburga. Gdy tę podroż zakończy uda się do Paryża.

z Bayreuth d. 6. Paźdz.

Nowy kongres zaczyna się w wesołym i pięknym miasteczku Lottaryngii, Luneville, lecz wśrod szczęśliwszey nadziei, niż negocyacye w Rasztadt i Selz, gdzie dawne i trudne formalności niemieckiey konstytucyi były tylko rysem tzynych podstępow. Dla Hrabiego Lehrbach zamowiono iuż stancyą podrożną w Augszburgu dnia 20. Września. Z drugiey zaś strony generał Clarke wyiechał iuż z Paryża do Luneville. Clarke iest rodem Irlandczyk, i posiadał iuż dawniey zaufanie pierwszego konsula. Mianowany iuż był francuzkim posłem przy dworze Wiedeńskim, był iuż na granicach, lecz musiał powrocić do Paryża, ponieważ niemogł dostać paszportu z Wiednia. Także używany był wiele pod czas negocyacyow pokoiu w Campo-Formio. Zdaie się, iż wybor miasta Luneville potwierdza mniemanie, iż powszechny pokoy w nim nastąpi, i że widzieć będzie w swych murach większą część potencyow europeyskich.

Jeżeli możemy dać wiarę doniesieniu z Strażburga, przeto uczyniono także iuż drugi ważny krok do powszechnego pokoiu, ponieważ słychać, iż między Francyą i Anglią w samey rzeczy zawieszenie broni na morzu nastąpiło.

z Wiednia d. 1. Paździer.

Konferencya, która nazaiutrz po powrocie Cesarza nastąpiła w Schönbrunn, i pod czas którey względem odmiany ministrow naradzano się, trwała nadzwyczaynie długo. Po iey zakończeniu dowiedziano się z pewnością, iż Baron Thugut dopraszał się znowu o dymissyą, na którą Cesarz zezwolił. Interessami zagranicznymi zawiaduie tym czasem Hrabia Lehrbach.

Cesarz Jegomość udzielił nieograniczone pełnomocnictwo Arcy Xiążęciu Karolowi do urządzenia pospolitego ruszenia w Czechach i Morawii, tak dalece, iż Arcy-Xiąże Karol w rozrządzeniach swey generalney komendy w Czechach tylko sam od siebie zależy.

z Pragi d. 29. Września.

Lękamy się tu bardzo zerwania zawieszenia broni. Francuzi są odległymi tylko 9 mil od granicy czeskiey. Z tym wszystkim nasze królewstwo zaciania ieszcze korpus generała Klenau i 15,000 Bawarczykow.

z Pragi d. 3. Paźdz.

Wczoray przytomnym był Arcy-Xiąże Karol manewrom artyleryi na rowninach pod Bubną.

Przybył tu sławny zburzyciel floty francuzkiey pod Abukirem, admirał Lord Nelson, dnia 28. p. m. Dnia 29. miał audyencyą u Arcy-Xiążęcia Karola, i przypatrował się osobliwościom miasta. Dnia 30. udał się w dalszą podroż do Londynu.

z Brynny d. 8. Paźdz.

Zdaie się, iż szczęście woienne sprzyia znowu Basmanowi Oglu. Naypoźnieysze wiadomości z Turcyi mowią o wielkiey potyczce stoczoney pod Feteslam, w którey woysko Baszy Belgradzkiego zostało porażone, i rozpędzone, tę wiadomość zdaie się potwierdzać i to, iż gdy dnia 23. Września przybył kuryer do Belgradu, Basza wysłał zaraz ku Widdynowi znaczny kor-

pus woyſka na 2 płaſkich ſtatkach. Niezgoda między Portą i Basmanem Ogłu, która dotychczas zakończoną bydź nie mogła, miała także wzbudzić, iak mowią w Turcyi, baczność cesarza roſſyiſkiego, który kazał podobno oświadczyć Porcie, że życzy sobie widzieć tę niezgodę raz zakończoną, i że spodziewa ſię po Porcie, iż granice auſtryackie szanowane będą przy tey okoliczności, ponieważ inaczey Imperator Jegomość roſſyiſki nie dopuści, aby takowe naruszenie granic zoſtało bezkarnym.

z Londynu d. 3. Październ.

Dnia pierwszego i drugiego t. m. były 2 seſſye gabinetowe po odebraniu depeszow z Francyi, które ſię ściągały do odpowiedzi rządu francuzkiego na liſt Lorda Grenville zawieraiący w sobie warunki zawieszenia broni na morzu, i podług których Anglia żąda odeſłania floty hiszpańſkiey do Kadix, wſtrzymania uzbroień floty breſteńſkiey i t. d. Niemożno ieszcze wiedzieć z pewnością, iaka ieſt osnowa francuzkiey odpowiedzi, rozchodzi ſię tylko pogłoſka, iż Francuzi chcą zezwolić na te warunki, lecz żądaią 8 angielſkich liniowych okrętow w zakład dla bezpieczeńſtwa negocyacyow. Oprocz tey niepomyślney odpowiedzi oczekuiemy ieszcze inney na liſt pisany tu ztąd dnia 27. do Paryża, która zapewne będzie decyduiącą.

z Petersburga d. 18. Wrześ.

W tych dniach odprawiła ſię pod Gatschiną wielka rewia gwardyow i innych woyſk. Zaraz wpoczątku marszu porządek i piękność ziednała temu korpusowi cesarſkie ukontentowanie, i pochwały wszyſtkich znaiących ſię na tym, wzbudziwszy zadziwienie w wszyſtkich oczach. Każdy korpus prowadził 30 armat i 2 armaty konne. Generałowie muſieli na rozkaz imperatorſki ciągnąć między sobą losy o to, kto z nich miał kommenderować korpusami. Generał Kutusof otrzymał kommendę nad gwardyą, a generał Hrabia Pahlen kommendę nad innymi regimentami. Imperator Jegomość dał sam ideę manewrow. Rozkazy Jego Imperatorſkiey Mości z taką biegłością i porządkiem przez Panow generałow wykonane były, iż każda dywizya ziednała sobie zupełne ukontentowanie Imperatora, i wszyscy taktycy muſieli wyznać, że ieszcze nigdy u żadnego woyſka nie widzieli takiego porządku i biegłości. Głośne poklaſki i uniżone dzięki Imperatora napełniały radością serca tych pięknych woiownikow. Każdy spektator błogoſławił wielkiego Pawła, którego przenikaiące i znaiące ſię oko było wszędzie przytomne manewrom, i dla tego żadna zaſługa nie zoſtała bez nadgrody, udarował on każdego żołnierza, a wszyſtkich zaś generałow i oficerow zaproſił na kołacyą.

z Peterzburga d. 30. Wrześ.

Pod komendą Hrabiego Feldmarszałka Sołtykow 2 zgromadzi ſię armia trzecia pod miaſtem Witebskiem (na dawney granicy litewſkiey,) do którey należy 8 regimentow kawaleryi, a między nimi regiment gwardyi kawalerſkiey i regiment Leib kirysyerow Imperatora, 18 regimentow piechoty, między którymi ieſt regiment Leib gwardyi Imperatora i obydwuch nayſtarszych wielkich Xiążąt, 8 batalionow wybieranych grenadyerow, także należy do niey 108 armat polowych. W przypadku wymaszerowania tey armii, są iuż przeznaczone inne regimenta do garnizonu Peterzburſkiego. Do armiow w Litwie przeznaczono ieszcze więcey batalionow, i wydano im ſłowne do tego rozkazy.

z Konstantynopola d. 10. Wrześ.

Woyna między Francuzami i Turkami w Egypcie zaczęła się znowu. Między rozmaitymi dywizyami armii Wielkiego Wezyra i Francuzami zapadło iuż kilka potyczek niepomyślnych dla Turkow. Większa część armii françuzkiey wymaszerowała z Egyptu do Syryi, i miała zbliżyć się iuż do miasta Gazy. Woyska egypskie niektórych Beiow, którzy usiłuią utrzymać swoią niepodległość, złączyły się z Francuzami przeciw Porcie.

Niedaleko wyspy Kandyi spostrzeżono woienną flottę z wielką liczbą transportowych okrętow, które zdaią się bydź angielskiemi, i przeznaczone do Egyptu. Wiadomość ta wzbudziła w tuteyszey publiczności przyiemne wrażenie.

Rozmaite Wiadomości.

Podług doniesień z Sztokholmu, Oyciec Święty pisał list do Króla Szwedzkiego donosząc o swoim wyniesieniu na stolicę papieską, na który list monarcha ten odpowiedział w naypodchlebnieyszych wyrazach: — Pierwszy konsul Buonaparte udarował bywszego hiszpańskiego posła w Paryżu, kawalera Azzara, który teraz w Hiszpanii prywatne prowadzi życie, tabakierą bogatą, która szacowana iest 25,000 frankow.

Z Hermanstadt w Siedmiogrodzu piszą pod dniem 11. Września, co następuie: „Dnia 6. t. m. po południu o godzinie 4. i 5. powstał w okolicy Reismarktu wielki szturm, który był tak gwałtowny, że wyrywał drzewa grubości człowieka z korzeniami, i rzucał ie na powietrzu więcey o 200 krokow. Całe domy i płoty upadały przed nim, co narobiło znaczne nader szkody. Osobliwą iest rzeczą, że ten wiatr gwałtowny w Lugos kurę z kurczętami wzniosł na powietrze, i przeniosł ią przez iednę gorę w rozległości prawie na milę iednę. Kurę tę znaleziono potym w boru z 5 kurczętami. Cały ten szturm trwał przez 2 minuty.

Aukcya. Rożne po zmarłym chyrurgu Suterze w Obrzycku, pozostałe xiążki medycynalne i phormacertyczne, osobliwie zaś instrumenta chyrurgiczne dnia 30. Octobris r. b. przez więcey datność w kamienicy pod Nrem 353 na Wronieckiey ulicy w stancyi kreis-chyrurga Kopinuza za gotową zapłatą w grubey monecie przedane bydź maią. W Poznaniu dnia 16. Octobra roku 1800.

List gończy. Oskarzony dla wiele zbrodni i kradzieży uwięziony żyd Salamon albo Scholem Wisch, czterdzieści lat stary, z Naczilski rodem, wzrostu słusznego, pociągłey cokolwiek ospowatey brunatney twarzy, włosow nie wiązanych kędzierzawych, oczow niebieskich, uciekł w przeszłey nocy o godzinie 12. z tuteyszego więzienia budynku zakonic, będąc w łańcuch okuty do ściany, na krzyż ręce maiący, co prawie niepodobno złamał wszystkie na sobie maiące żelaza na kawałki, mur przebił gdzie siedział i spuścił się potym oknem, także warta niespostrzegła. Tenże zbrodniarz uszedłszy miał na sobie suknie żołtawe-czerwone iak aresztańci miewaią, nie maiąc ani kapelusza ani botow na nogach tylko ponczochy. Ponieważ na schwytaniu teyże osoby złośliwey wiele zależy, zatym upraszaią się wszystkie woyskowe i cywilne zwierzchności, ażeby tego uszłego skoro dostrzeżonym zostanie zaaresztowały, i za powroceniem kosztow do tuteyszego inkwizitoryatu odesłały. W Poznaniu dnia 16. Października roku 1800.

JK. Mci Połud. Pruski Inkwizitoryat.

Dodatek

Obwieszczenie. Gdy po wielu mieyscach tak dalece w zwyczay poszło, że umarłych nie czekaiąc drugiego dnia zaraz natychmiaſt chowaią, ktory to zwyczay wcale nieprzyzwoity i niebeśpieczeńſtwem złączony, a zatym potrzebą konieczną ieſt znieſienia takowego zwyczaiu, i dopiero wten czas przeświadczywszy ſię o nim, że iuż nie żyie i ciało iego poczyna bydź ſłychać trupizną, co iednak oprocz zgniłych i malignowych feber dopiero 3go dnia bywa, przeto zapobiegaiąc temu nie przyzwoitemu zwyczaiowi uſtanawia ſię z ſtrony policyi ninieyszym obwieszczeniem, ażeby żaden z trupow i tu w mieście iak po upłynionych dni 3 pochowanym zoſtał. Podług ktorey uſtawy Jchmość proboszczowie i xięża bądź ktoreykolwiek religii zachować ſię maią. Dla przeświadczenia ſię o ściſłym wykonaniu tegoż obwieszczenia nakazuie ſię wszyſtkim obywatelom tuteyszego miaſta i przedmieść pod karą 3 talarow ażeby o każdego śmierci z wymienieniem, kiedy naſtąpiła, na ratuszu sekretarzowi miaſta Reissig prowadzącemu na to dziennik na piśmie z dokładnym donieſieniem ſtancyi, numeru domu, nazwiſka i ſtanu rodzicow lub krewnych wraz charakter, nazwiſko, wiek i mianą chorobę zmarłego natychmiaſt donieśli. Do Jchmość proboszczow zaś należy w parafiach swoich czym prędzey ninieyszą uſtawę ogłoſić. W Poznaniu dnia 18. Września roku 1800.

Magiſtrat JK. Mci Pruſſ-Połud.

Avertiſſement. Przez teſtament sądowny nieboszczyka W. Jmć Pana Tomasza Wolſkiego ś. p. legowane zoſtały W. Jmć Pani Joannie z Więckowſkich W. Jmć Pana Auguſtyna Wolſkiego żonie summa 1000 zł. polſk ; gdy zaś sukceſſor uniwersalny niżey podpisany nie wie, gdzie też W. Jmć Pani Joanna Wolſka teraz mieszka, więc uwiadomia o tym legacie tęż W. Jmć Panią Joannę Wolſką, lub iey sukceſſorow zawizowaniem, żeby ſię naydaley w przeciągu lat od daty dziſieyszey rachuiąc trzech u niego w Komornikach pod Poznaniem lub też u juſtyc kommiſſarza Wolffa w Poznaniu osobiście lub przez plenipotenta urzędownie umocowanego meldowali, i okazawszy legitimacyą swoią summę 1000 zł. odebrali; gdyby zaś w przeciągu czasu wyznaczonego zgłoszenie żadne uczynić nie mieli, więc legatum to dla nich przepadnie i podług przepisu teſtamentu i dispozycyi nieboszczyka sposobem przepisanym rozdane będzie. W Poznaniu dnia 10. Września 1800.

Tomasz Raczyński.

Citatio edictalis. Tuteysza Południowo-Pruſka Regencya, na żądanie Kryminalratha Neumana, iako kuratora sukceſſyi zmarłey dnia 17. Augusta 1797 w Mieszkowie Jadwigi z Pucznik Gałeńſkiey, ktora nieważny teſtament po sobie zoſtawiła, wzywa niewiadomych sukceſſorow, i sukceſſorki zmarłey ninieyszém publicznym obwieszczeniem, aby w przeciągu 9. mieſięcy z swemi pretensyami na piśmie, albo uſtnie zgłoſili ſię, aby naypoźniey na terminie zawitym dnia 12. Grudnia t. r. przed deputowanym regencyinym aſſeſſorem Laue, na tuteyszey Regencyi osobiście, albo przez prawnych pełnomocnikow ſtawili ſię, dokumenta i papiery, na ktorych ſię ich pretensye zasadzaią, w oryginałach, albo w widymowanych kopiach na mieysce przynieśli, lub inne dowody swych wnioſkow dokładnie podali, a potem opisania sprawy oczekiwali, oraz prawnego rozdzielenia i wydania sukceſſyi spodziewali ſię. Ci zaś, ktorzy ani przed terminem, ani podczas terminu nie zgłoszą ſię, niech ſię spodziewaią niezawodnie, iż prekludowanemi będą, i sukceſſya melduiącym ſię sukceſſorom, do wolnego rozrządzenia, wydana zoſtanie. Sukceſſorowie bliżſi, albo rownie bliscy, melduiący ſię po prekluzyi, będą potem obowiązani, przyznać wszyſtkie czynności i rozrządzenia tych sukceſſorow, ktorzy ſię przed terminem meldowali i legitymowali. Także niebędą mogli żądać od oſtatnich, ani złożenia rachunkow ani nadgrody za brane użytki, lecz muszą kontentować ſię tylko tem, co ſię z sukceſſyi reszty zoſtanie. Jeżeliby zaś nikt ſię niezgłoſił, przeto sukceſſya fisco, i wyznaczonym w teſtamencie sukceſſorom, do rozprawienia ſię względem swoich praw między sobą zoſtawiona będzie. Ci, ktorzyby dla dalekiey odległości, choroby, wieku, albo innych prawnych przeszkod,

osobiście na wyznaczonym terminie stawić się niemogli, mogą sobie obrać iednego mandataryusza, między tuteyszemi Justyc Kommissarzami, na ktorych im się proponuią, kryminalrath Küntzel, Beyer, i Urodz. Kurowski, i Justyc Kommissarze Guderyan, oraz Urodz. Jonemann, ale tego muszą wcześnie, przed terminem, prawną opatrzyć plenipotencyą i dostateczną informacyą. Dan na Regencyi naszey w Poznaniu dnia 20. Stycznia roku 1800.

Do sprzedania. Jego Krolewskiey Mości Regencya tuteysza Południowo - Pruska podaie ninieyszym pismem do wiadomości, iż maiętność szlachecka allodyalna Gołaszyn czyli Baersdorff, składaiąca się z miasta starego i Nowego Bojanowa, wsiow Gołuszyna czyli Baersdorff, niemniey Szemzdrowa czyli Schlemsdorff w powiecie Krobskim, dystrykcie Kościańskim, tuż przy granicy Szląskiey, mila od Wschowy a dwie mile od Rawicza, dwie mile od maiętności Gühren i Herwstadt leżąca, a Urodz. Karola Zygmunta Unruha Szambelana własna, ktora z wszystkiemi do nieyże należącemi realnościami, podług taxy przez powiatową kommissyą sprawiedliwości w Wschowie roku 1797 spisaney i tu w kopii widymowaney przyłączoney, rachuiąc po 5 od sta na 183,639 tal. 3 srebrne grosze i 8 denarow urzędownie ocenioną została: stosownie do żądania, pewnego wierzyciela realnego, w drodze exekucyi zaniesionego, na trzech po sobie wyznaczonych terminach licytacyinych dnia 19. Czerwca, dnia 20. Września i dnia 20. Grudnia r. b. na tym zaś trzecim ostatnim i zawitym przed Konsyliarzem Regencyi Dühringem, iako wyznaczonym do tego deputatem, więcey daiącemu publicznie ma bydź odprzedana. Wszyscy zatym, ktorzy według położenia wspomnioney maiętności posiadać onę są zdolni, i do zapłacenia iey przyiemnego, dosyć są maiętni, zapozywaią się ninieyszym pismem, aby na terminach wyznaczonych na tuteyszey Regencyi stawili się i oświadczenia swoie do protokułu podali, zaś na terminie licytacyi ostatnim i zawitym, ieżeliby iakowe zayść mogące okoliczności prawne inaczey niewymagały, maiętność rzeczona z przyległościami na rzecz więcey daiącego niezawodnie przyderzoną zostanie i na poźniey czynione oświadczenia dalszy wzgląd nienastąpi. Z resztą można sobie przepatrzeć akta detaxacyi w Archiwum Regencyi tuteyszey, taxę zaś urzędownie wygotowaną, w izbie ustępney Regencyiney, tudzież na Regencyi Głogowskiey i w powiatowey kommissyi sprawiedliwości w Wschowie. Nakoniec wierzyciele niżey wymienieni teyże maiętności Gołaszyna, o ktorych zamieszkaniu z ksiąg hypotecznych dowiedzieć się niebyło można. 1) Sukcessorowie niegdy Urodz. Maryanny z Dzierzanowskich Koszutskiey. 2) Urodzona Ernestyna z Bojanowskich Melengowa wdowa. 3) Urodzony Koszutski kasztelan. 4) Urodzeni Karol i Felix Unruhowie bracia. 5) Sukcessorowie Urodzoney Heleny Subiny z Dzierzanowskich Unruhowey wdowy. 6) Urodzona Tschirner wdowa, z domu Derfeldowna, uwiadomiaią się także o subhastacyi naznaczoney maiętności po więcey razy rzeczoney Gołaszyna ninieyszym pismem, z tym dokładem, iż témczasem dopoki się niebędą meldowali, przydany im został za mandataryusza z strony urzędu konsyliarz kryminalny Dühring, końcem popierania ich praw. W Poznaniu dnia 20. Stycznia roku 1800.

JK. Mci Regencya Połud. Pruska.

Drukował Deker i Kompania w Poznaniu.